

DATOS IDENTIFICATIVOS

Políticas públicas en España

Materia	Políticas públicas en España			
Código	005G220V01602			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Fernández Álvarez, Antón Lois			
Profesorado	Cordal Rodríguez, Constantino Fernández Álvarez, Antón Lois			
Correo-e	alfa@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral A materia de Políticas públicas en España pretende proporcionar coñecementos e elementos de reflexión que nos aproximen á realidade actual das grandes áreas de intervención pública en España.

En primeiro lugar, introducindo ó alumno nos conceptos que se utilizarán como celme para o análise e o diagnóstico das políticas que se van a estudar. Abórdase a evolución das políticas públicas en España, o impacto da transición política e os modelos de elaboración de políticas públicas no noso país, para pasar despois a facer referencia a políticas públicas concretas.

En segundo termo se analizan as principais políticas do benestar social (protección social, sanidade e educación), as políticas de intervención na economía (fundamentalmente as relativas ó emprego e mercado de traballo) e as denominadas "políticas emerxentes" como son inmigración, medio ambiente e a igualdade entre os xéneros.

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade para traballar e valorar de xeito conxunto con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades, limitacións, dificultades, malestares e circunstancias
B2	Analizar situacións sociais obxecto de intervención, planificar, desenvolver, executar, revisar e avaliar a práctica do traballo social con persoas, familias, grupos, organizacións, e comunidades e con outros profesionais
C3	Valorar as necesidades e opcións posibles para orientar unha estratexia de intervención
C5	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para conseguir cambios, para promover o desenvolvemento dos mesmos e para mellorar as súas condicións de vida por medio da utilización dos métodos e modelos de Traballo Social, facendo un seguimento con regularidade dos cambios que se producen co fin de preparar a finalización da intervención

C6	Preparar, producir, implementar e avaliar os plans de intervención co sistema cliente e os colegas profesionais negociando o fornecemento de servizos que deben ser empregados e revisando a eficacia dos plans de intervención coas persoas implicadas co fin de adaptalos ás necesidades e circunstancias cambiantes. Considerar os deberes éticos da profesión relativos ao sistema cliente a respecto da confianza, a proximidade, a afectividade, as relacións igualitarias, o respecto á diversidade cultural, etc
C8	Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersoal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinación historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
C10	Analizar e sistematizar a información que proporciona o traballo cotián como soporte para revisar e mellorar as estratexias profesionais que deben dar resposta ás situacións sociais emerxentes
C14	Preparar e participar nas reunións de toma de decisións co fin de defender mellor os intereses das persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades
C20	Traballar de xeito eficaz dentro de sistemas, redes e equipos interdisciplinares e «multiorganizacionais» co propósito de colaborar no establecemento de fins, obxectivos e tempo de duración dos mesmos contribuíndo igualmente a abordar de xeito construtivo os posibles puntos de vista existentes
C21	Participar na administración e dirección de entidades de benestar social
D4	Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
D6	Cñecemento da cultura propia da comunidade
D10	Toma de decisións
D12	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar
D16	Razoamento crítico
D18	Aprendizaxe autónoma
D24	Sensibilidade cara a temas medio ambientais, igualdade entre home e mulleres, cultura da paz, etc.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Conocer y comprender la estructura general, organización y principales servicios y prestaciones de las políticas públicas de bienestar en el ámbito estatal y autonómico.	A2	C3	D4	D6
Conocer y comprender el objeto y los mecanismos de actuación y modos de provisión de los principales subsistemas de bienestar social (salud, educación, garantía de ingresos, vivienda, etc.) en el ámbito español.	A1 A2 A3	C6 C8		
Conocer y comprender de forma crítica los principales aspectos de los desequilibrios y desigualdades sociales derivadas de las relaciones económicas y de trabajo.	A1 A2	C3 C6		
Compresión de conceptos básicos de diagnóstico de la realidad política general y de la intervención pública.	A1 A3			
Formular e implementar políticas y programas que aumenten el bienestar de la población, promuevan el desarrollo y los derechos humanos, y la armonía social colectiva.	A1 A2 A3	B1	C6	
Participar en la formación y evaluación de políticas, servicios e iniciativas sociales.	A1 A2 A3	B1	C3 C5 C6 C21	D16 D24
Capacidad para comprender y valorar distintos discursos.	A3	B1	C5	D16
Capacidad para la búsqueda del conocimiento a través de distintas vías.	A3 A5	B1	C10	
Capacidad para percibir e interpretar acontecimientos con flexibilidad.	A3	B1	C3	
Capacidad para reflexionar sobre el proceso de aprendizaje.	A3 A5	B1		D18
Habilidad para dialogar y llegar a acuerdos en trabajos en grupo.	A4	B1 B2	C5 C14 C20	D10 D12
Capacidad de comunicación y transmisión oral en público.	A4			D4

Contidos

Tema	
TEMA 1.- INTRODUCCIÓN ÁS POLÍTICAS PÚBLICAS EN ESPAÑA	Definición de políticas públicas: características e tipos de políticas públicas. Efectos: o cambio social. Fases da elaboración das políticas. A axenda pública. Análise e avaliación das políticas públicas.
TEMA 2.- AS POLÍTICAS PÚBLICAS EN ESPAÑA E O ESTADO DE BENESTAR	Periodización das políticas públicas en España. As políticas públicas e o modelo de Estado de Benestar. Presupostos ideolóxicos das políticas públicas en España.
TEMA 3.- POLÍTICAS DE BENESTAR SOCIAL I: A POLÍTICA EDUCATIVA	As etapas da política educativa. Contidos e instrumentos da política educativa. As últimas reformas educativas.

TEMA 4.- POLÍTICAS DE BENESTAR SOCIAL II: A POLÍTICA SANITARIA.	Evolución da política sanitaria: da reforma da transición á actualidade. Os problemas da sanidade: O acordo da Subcomisión do Congreso. A financiación sanitaria. O Sistema Nacional de Saúde. Futuro próximo da sanidade española.
TEMA 5.- POLÍTICAS DE BENESTAR SOCIAL III: A PROTECCIÓN SOCIAL	Concepto e ámbito da protección social. A protección social complementaria. Elementos principais da protección social: o sistema de pensións.
TEMA 6.- AS POLÍTICAS DE INTERVENCIÓN NA ECONOMÍA: A POLÍTICA LABORAL	Antecedentes: da política laboral franquista á transición. As reformas laborais españolas. Os problemas do mercado de traballo español. As reformas pendentes.
TEMA 7.- AS POLÍTICAS EMERXENTES I: POLÍTICAS DIRIXIDAS ÁS MULLERES	Marco teórico: o mainstreaming de xénero. A acción pública para a igualdade entre os sexos: Os Plans de Igualdade de Oportunidades das Mulleres. Principais institucións para a Igualdade.
TEMA 8.- AS POLÍTICAS EMERXENTES II: POLÍTICAS DE INMIGRACIÓN	A evolución normativa da inmigración. A situación xurídica do inmigrante: entrada e permisos de residencia, infraccións e sancións, dereitos e liberdades, dereito a voto. Reflexións finais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	26	56
Presentación	7	13	20
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	8	16	24
Exame de preguntas obxectivas	1	19	20
Traballo	1	9	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	19	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición, por parte da docente, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, das bases teóricas e/ou das directrices dun traballo, do exercicio ou do proxecto a desenvolver polo/a estudante.
Presentación	Exposición, por parte do alumnado, ante a docente e/ou un grupo de estudantes, dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través das TIC de maneira autónoma (Programa TEMA http://fatic.uvigo.es).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Presentacións e exposicións de proxectos por parte do alumnado na aula.
Probas	Descrición
Traballo	Traballos e proxectos de investigación realizados polo alumnado nos grupos medios e pequenos baixo a titorización de profesor.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Participación activa na sesión e asistencia a Congresos e xornadas científicas	5	A3 D16
Presentación	Expoñer os traballos e/ou proxectos ao resto de compañeir@s e defendelos publicamente.	5	A1 A2 A3 A4 A5 B1 B2 C3 C5 D16
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Realizar as actividades propostas a través da plataforma virtual Tem@.	15	A1 C20

Exame de preguntas obxectivas	Realización da proba	40	A1	C3 C5 C6 C8 C10 C14 C20 C21	D4 D6
Traballo	Realización e entrega dos traballos e/ou proxectos segundo a guía proporcionada polo docente	10	A1 A3		
Resolución de problemas e/ou realización da proba exercicios		25	A1 A3		D4 D6 D10

Outros comentarios sobre a Avaliación

A/os alumna/os que entreguen os traballos e tarefas fóra dos prazos acordados non se lles computará esa parte da cualificación en cada caso. O cumprimento e superación desta modalidade exixe ao estudante de responder ás preguntas relativas á parte non asistencial no exame final do curso. Antes da convocatoria oficial do exame publicarase unha lista, só coas cualificacións obtidas por quen libere o apartado práctico desta modalidade asistencial. Esta puntuación será sumada posteriormente á obtida no exame da primeira convocatoria e, no seu caso, a segunda convocatoria (*).

Avaliación non asistentes

Esta modalidade implica:

- Conexión e realización das tarefas requiridas no Programa MOOVI. Estableceranse prazos de entrega (1.5 puntos).
- Realización dun exame escrito. Modelo B (7 puntos).
- Lectura dun libro e resposta dunha pregunta sobre o mesmo no exame (1,5 puntos).

* As actividades ou probas non superadas ó longo do cuadrimestre poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo.

* Ao alumnado que supere en primeira convocatoria a parte práctica (convocatoria de Maio) reserváraselle a nota desta parte para a segunda convocatoria (Xullo). Só se gardarán as notas da parte práctica. Non da parte teórica. Non se gardarán notas dun curso a outro.

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade
(<http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GRAU, MIREIA e MATEOS, ARACELI, **Análisis de Políticas Públicas en España: Enfoques y casos**, Tirant Lo Blanch,
GOMÀ, R. e SUBIRATS, J. (coords.), **Políticas Públicas en España. Contenidos, redes de actores y niveles de
gobierno**, Ariel,

Bibliografía Complementaria

MENY, I. y THOENING, J., **Las políticas públicas**, Ariel,

MUÑOZ MACHADO, GARCÍA SALGADO e GONZÁLEZ SEARA (Directores), **Las estructuras del bienestar**, Escuela Libre
Editorial,,

NAVARRO, V., **Bienestar insuficiente, democracia incompleta: sobre lo que no se habla en nuestro país**,
Anagrama,,

GARCÉS FERRER, J. y FERNÁNDEZ GARCÍA, J. (Coord.), **Crítica y futuro del Estado del Bienestar: reflexiones desde la
izquierda**, Tirant lo Blanch,

MORENO, L., **La Europa Asocial**, Península,

DEL PINO, E. y RUBIO, Mª. J., **Los Estados del bienestar en la encrucijada: políticas sociales en perspectiva
comparadas**, Tecnos,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Sistemas de bienestar social comparados/O05G220V01904

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Política social europea/O05G220V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ciencia política: Política e democracia/O05G220V01102

Política social/O05G220V01404

Outros comentarios

A comezos de curso e sempre antes de finais de outubro, as e os estudantes deberán dispor na plataforma TEMA dunha dirección de correo electrónico e unha fotografía.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios e foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ou espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

*Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

*Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

*Modificacións (se proceden) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

*Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

*Outras modificacións:

□ Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Faitic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

□ No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

*Probos pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa

ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

***Probas que se modifican**

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

***Novas probas:**

Non se prevén novas probas de avaliación.

***Información adicional**

Non hai.
